

Så mener hr. Donner åbenbart, at hvis det er en ganske bestemt virksomhed, som muligvis ligger et ganske bestemt sted, eller hvis det er en ganske bestemt type virksomhed, så skal man fravige det hovedprincip, for så vil folk ikke blive arbejdsløse i lige præcis den by, hvorimod man på alle andre områder aldrig ville indtage det standpunkt.

Så enkelt er det. Når man har nogle regler, så må man overholde dem ens for alle, og det må man også i det her tilfælde.

Ole Donner (DF):

Fru Jacobsen sagde, at man kunne koble denne sag på mange måder. Det med skatteyderen, der var kommet til at trække lidt for meget fra i skat og så måske ikke kunne betale pengene tilbage og derfor ville gå konkurs, var en lidt forkert kobling. Næh, det ville han såmænd ikke, for det vil skattevæsenet jo ikke gøre. Skattevæsenet vil jo blive ved med at fastholde det krav over for den pågældende, så der er overhovedet ingen sammenligning i det, fru Jacobsen siger, slet ikke.

Så det var en forkert kobling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 21: Forslag til lov om ændring af konkurrence-loven. (Ligestilling af Konkurrencerådets indgrebsmuligheder over for offentlige og private virksomheder).

Af Svend Erik Hovmand (V), Pernille Sams (KF) og Kirsten Jacobsen (FP).
(Fremsat 4/10 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Lovforslaget er identisk med et beslutningsforslag, der blev fremsat af de samme forslagsstillere den 17. november 1995. Forslaget har til formål at fjerne forskelsbehandlingen mellem private og offentlige virksomheder og give Konkurrencerådet samme indgrebsmuligheder over for begge slags virksomheder.

I dag kan Konkurrencerådet ikke anvende sin indgrebsbeføjelse over for det offentliges erhvervsvirksomhed eller over for offentligt reguleret erhvervsvirksomhed, når der konstateres skadelige virkninger for konkurrencen. I stedet kan Konkurrencerådet rette henvendelse til den pågældende offentlige myndighed og påpege de skadelige virkninger for konkurrencen.

Indledningsvis vil jeg gerne slå fast, at de offentlige virksomheder, der udfører driftsopgaver i konkurrence med private udbydere, i stadig stigende grad udskilles som selvstændige selskaber, f.eks. DSB Busser, DSB Rederi, Giro-Bank og HT's busdivision. Disse offentlige virksomheder er i dag omfattet af Konkurrencerådets indgrebsbeføjelser på samme måde som private selskaber.

Men regeringen er naturligvis klar over, at der kan opstå risiko for konkurrenceforvridninger, når offentlige virksomheder går ud på markedet. Der kan bl.a. være risiko for såkaldt krydssubsidiering – selv om det ikke er så nemt at sige – hvor indtægterne fra f.eks. myndighedsområdet eller et monopolområde anvendes som tilskud til erhvervsudøvelse på det frie marked.

Selv om jeg er enig i sigtet med det fremsatte forslag, synes jeg, at det giver anledning til en række problemer, som man i hvert fald bliver nødt til at overveje.

Det drejer sig især om, i hvilket omfang og hvordan en ny konkurrencelov skal regulere erhvervsvirksomhed, der er reguleret af anden lovgivning, som varetager andre samfundsmæssige hensyn. Jeg synes derfor også, at en ændring af konkurrencelovens regler vedrørende Konkurrencerådets indgrebsbeføjelser over for offentlige virksomheder bør ske i sammenhæng med den samlede revision af konkurrenceloven.

Jeg er klar over, at oppositionen er utålmodig efter at se et forslag fra regeringen, og det forstår jeg sådan set godt; men jeg kan jo sige, at regeringen har denne revision på sit lovprogram i denne samling, og jeg regner med, at vi inden jul får et lovforslag frem til Tinget, hvorefter vi så har foråret til at finde en god konkurrencelov, en generel revision.

Man kan jo også sige, at inden man nu begynder at sidestille offentlige virksomheder med private, er det selvfølgelig også rart at vide, hvilke regler der skal gælde for de private virksomheder, og hvordan reglerne er for den private sektor. Også det skal vi diskutere.

Derfor vil jeg foreslå, at Folketinget venter med at tage stilling til dette lovforslag, indtil vi har en samlet pakke for både offentlig og privat virksomhed, og vi kan derfor ikke støtte en vedtagelse af lovforslaget. Men jeg vil gerne tilkendegive over for Tinget, at jeg da håber, at vi kan nå en bred enighed her i Tinget om en samlet revision af konkurrenceloven – som er en for erhvervslivet meget vigtig lov – som kan samle et stort flertal her i Folketinget.

Hans Peter Baadsgaard (S):

I Socialdemokratiet ser vi også frem til ministerens bebudede forslag om en ny konkurrencelov, og det gør vi, fordi vi er meget optaget af, at vi får sikret en effektiv konkurrence og får høstet den samfundsøkonomiske gevinst, der ligger heri.

Derfor mener vi også, at det lille – eller store, det afhænger af, hvordan man ser det – emne, som forslagsstillerne her har rejst, skal behandles i forbindelse med ministerens lovforslag. Jeg ved ikke, om lovforslaget er udtryk for en prioritering hos forslagsstillerne, således at dette her skulle være det vigtigste element, eller om det er et tilfældigt element, man har taget frem. Forslagsstillerne er jo ikke ubekendt med, at der vil komme et forslag fra erhvervsministeren.

Men vi afventer altså ministerens forslag, og på det grundlag afviser vi det foreliggende lovforslag.

Pernille Sams (KF):

Sidst vi behandlede et tilsvarende forslag, var for et år siden, og da sagde erhvervsministeren ligesom i dag mange forstående ord om forslaget og præciserede, at regeringen finder det vigtigt, at offentlige erhvervsvirksomheder ikke stilles konkurrenceretligt bedre end de private virksomheder.

Erhvervsministeren lovede også dengang, at problemet ville blive løst i regeringens forslag til en ny konkurrencelovgivning, og nu bliver vi igen spist af med at skulle afvente den lovgivning, som vi har afventet i halvandet år. Den må da også være tættere på nu, end den var for halvandet år siden, kan man jo så sige.

Intet er i hvert fald sket; alle de pæne ord og løfterne har vi hørt, men intet er sket. Godt og vel et år er gået, og der er stadig væk de samme konkurrenceforvridende forhold: Konkurrencerådets indgrebsbeføjelser kan kun bruges over for virksomheder, som er privatejede, ikke over for offentlige virksomheder. Uanset om to virksomheder producerer det samme og opfører sig ens, er det altså kun den private virksomhed, som kan forfølges.

I forvejen er konkurrenceforholdene jo håbløse for private virksomheder, som skal tage kampen op mod det offentlige. Hvor private må konkurrere på markedsvilkår og går fallit, hvis de ikke gør det godt nok, er de offentlige virksomheder jo ganske fri for disse to vigtige parametre. Man har skatteydernes penge i ryggen.

Og med regeringens udvidelse af amters og kommuners mulighed for at drive erhvervsvirksomhed fra sidste år er alle de nævnte problemer forstærket, i og med at der nu opstår flere offentlige virksomheder, som kan operere på ulige vilkår og udkonkurrere private, ellers konkurrencedygtige virksomheder.

Regeringspartierne ordførere udtrykte sidste år store betænkeligheder over for, at Konkurrencerådet skulle blive sat over Folketinget, og det gjorde erhvervsministeren også; men i dag blev det formuleret en lille smule anderledes. Jeg er glad for, at man ikke bruger helt den samme undskyldning, som man brugte sidste gang, for at afvise det, for det er jo en meget kunstig undskyldning for ikke at ville forholde sig til det konkrete problem.

Vi mener, at man helt klart og utvetydigt må sige, at loven sagtens kan formuleres på en sådan måde, at Folketingets lovgivning respekteres, og at Konkurrencerådet selvfølgelig ikke skal kunne tilsidesætte lovgivningen. Så jeg er glad for, at man i hvert fald ikke har den betænkelighed længere. Nu afviser man bare forslaget, fordi man vil vente på sit eget forslag.

Hvis det så har den følge, at dette her bliver et led i regeringens forslag, så regeringen implementerer disse tanker i det forslag, som vi altså får inden jul, vil meget også være nået, og så vil vi være glade for, at vi på denne måde forhå-

bentlig har været med til at påvirke regeringens udspil til konkurrencelov, så den forhåbentlig bliver præget af disse tanker. Og ellers må vi jo kræve dette lovforslag til anden og tredje behandling, hvis regeringens forslag imod vores forventning ikke skulle indeholde disse elementer.

Men vi glæder os til jul. Inden jul har vi jo så set regeringens opfølgning på denne her sag, og vi håber, at ministerens tilsagn, som vi har fået både nu og sidste år, kan genkendes i det udspil, der kommer.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Det store problem ved konkurrenceloven er, at vi ikke har en ordentligt fungerende konkurrencelov. Derfor har vi længe efterlyst, at regeringen ville komme med sit bebudede lovforslag.

Nu får vi at vide, at det kommer inden jul. Så vil vi afvente det og se, hvad der står i det. Og den problemstilling, der her tages op, vil vi se i sammenhæng med den samlede konkurrence-lovgivning.

Kirsten Jacobsen (FP):

Når Fremskridtspartiet har fundet, at det var rigtigt at være medforslagsstiller til dette lovforslag, så er det, som fru Pernille Sams så rigtigt sagde, et udtryk for, at dette her problem: at offentlige selskaber ikke har pligt til at følge henstillinger fra Konkurrencerådet, har været rejst gang på gang på gang. Og i den tid, der er gået, er problemet blevet større og større, fordi Folketinget i højere og højere grad har givet kommuner og amter ret til at deltage i selskaber sammen med private.

Det er jo fuldstændig urimeligt, at man kan have to virksomheder, som beskæftiger sig med nøjagtig det samme, men mens den ene virksomhed, som er privatejet, er underlagt Konkurrencerådets beføjelser og skal følge de henstillinger, den får, kan den anden virksomhed bare trække på skuldrene og lade være med at gøre noget som helst.

Jeg har noteret mig – og det gjorde jeg også sidste år – at erhvervsministeren egentlig er enig i intentionerne. Jeg har også noteret mig, at der ikke er sket noget som helst, siden den positive tilkendegivelse blev udtalt. Og at der i regeringens lovprogram står, at man skal have en ny konkurrencelov.

Det er ikke sådan, at jeg føler, at der er sikkerhed for, at så bliver det her problem løst, men det kunne jo være et konkret spørgsmål til

erhvervsministeren: Vil der i den nye konkurrencelov, som ministeren nu siger kommer, være en ligestilling mellem offentlige virksomheder og private virksomheder, når det drejer sig om pligten til at følge Konkurrencerådets henstillinger? Så er vi da kommet et stykke ad vejen.

Og hvis man nu alligevel ikke får tid til at få fremsat forslaget eller af andre grunde ikke fremsætter det – det er jeg helt enig med fru Pernille Sams i – så må vi jo have dette lovforslag til både anden og tredje behandling, og så må vi jo se, hvor velviljen er hende, når man til slut skal trykke på knapperne.

Frank Aaen (EL):

Jeg skal ikke bruge mange ord på dette her lovforslag.

De afgørende begrænsninger, når vi snakker om fri konkurrence, er begrænsningerne i offentlige virksomheders muligheder for og ret til at konkurrere med private virksomheder. Det er jo her, der er lagt begrænsninger ind.

Når man taler så flot om ligestilling fra V, K og Z's side, ja, så er jeg ikke spor i tvivl om, at det, der skulle have stået i stedet for, er ensretning. Det, disse partier ønsker, er jo, at alt skal gå fra det offentlige til det private; men det modsatte, at private opgaver kan overgå til den offentlige sektor, er man jo blodigt imod, og derfor er det ikke ligestilling, men ensretning, der er på dagsordenen fra VKZ's side.

Derfor vil jeg gerne spørge: Når man nu taler om ligestilling, vil man så også give de kommunale selskaber ligestilling? De kommunale selskaber og aktieselskaber fungerer jo efter almindelige selskabsretlige regler dog med de begrænsninger, der er på, hvor meget kapital ejeren må skyde ind i virksomheden – det er da en ulighed – og med den begrænsning, at det ikke er alle aktiviteter, de pågældende selskaber må engagere sig i – det er da en ulighed – og med den begrænsning, at ingen enkeltejer må eje over 50 pct. af den pågældende virksomhed – det er da også en ulighed.

Der er da nogle himmelråbende uligheder vedrørende de kommunale selskaber, som vi må sørge for at få rettet op på, og det håber jeg at VKZ vil bidrage til at vi får gjort. Ellers må jeg anbefale, at man i lovforslaget ændrer ordet ligestilling til ensretning eller noget andet, der mere klart siger, hvad lovforslaget egentlig går ud på.

Og så vil jeg sige, at vi gerne vil behandle spørgsmålet om konkurrence i forbindelse med den kommende konkurrencelov, som jeg håber bliver til en monopolllov. Det, der er det afgørende problem i dansk erhvervsliv – og derfor også for den offentlige sektor – er, om vi har et lovgivningsinstrument, der er i stand til at gennemskue og kontrollere spørgsmålet om, hvad der foregår i det private erhvervsliv, herunder hvem der ejer det, og hvem der bestemmer. For i virkeligheden er det mange år siden, vi har haft fri konkurrence i Danmark.

Ole Donner (DF):

Som flere ordførere allerede har været inde på, har det her spørgsmål tidligere været drøftet i Folketingssalen, og der er tidligere kommet positive udtalelser fra regeringen omkring konkurrenceforholdene. Derfor venter vi også i Dansk Folkeparti spændt på det forslag, som man nu bebuder vil komme.

Men vi synes nok, at det har været lagt lidt i syltekrukke, og derfor er vi glade for det initiativ, der er taget med fremsættelsen af dette lovforslag, og vi vil medvirke positivt ved udvalgsbehandlingen. Det ender jo nok med, at vi får regeringens forslag til behandling sammen med dette her; men vi synes, det er godt, at vi får gang i debatten, og vi vil medvirke positivt.

Formanden:

Hr. Svend Erik Hovmand som ordfører for forslagsstillerne.

Svend Erik Hovmand (V):

Må jeg allerførst sige tak for en relativt positiv modtagelse af dette forslag. Jeg skal senere begrunde nærmere, hvorfor jeg bruger denne formulering, men lad mig allerede nu sige, at jeg fornemmer, at der i ministerens bemærkninger lå om ikke et hundrede procents tilsagn så i hvert fald en tilkendegivelse i det, ministeren sagde, som jeg håber vil kunne føre til, at også regeringen til syvende og sidst vil kunne støtte dette forslag.

Men lad mig først sige, at når vi er optaget af dette forslag, så hænger det bl.a. sammen med den problemstilling, som hr. Frank Aaen for et øjeblik siden omtalte her fra Folketingets talerstol. Forholdet er nemlig det, at når regeringen sammen med venstrefløjen gennemtvinger bedre muligheder for offentlig produktion f.eks. i kommunerne og ringere muligheder for privat

produktion, som det skete med skattereformen, så er det nødvendigt at skærpe konkurrencereglerne over for det offentlige; så er det nødvendigt at sikre ligestilling mellem det offentlige og det private område.

Vi har jo tidligere givet udtryk for dette synspunkt, men i mellemtiden er der sket en udvikling på området, som har gjort det nemmere at drive offentlig produktionsvirksomhed, end det har været tidligere, og derfor mener vi, at det her nu er en hastesag.

Det er rigtigt, som ministeren nævnte, at det selvfølgelig rejser en række problemer, som man må overveje nærmere.

Det har der nu været et par år til at gøre, og vi synes faktisk, at vi nu er ved snorene og faktisk har været det længe. Udviklingen foregår hver eneste dag, og vi oplever eksempler på kryds-subsidiering, som jeg ikke synes er klædeligt for det danske samfund.

Konkurrencerådet har som bekendt i dag kun mulighed for at gennemtvinge sine henstillinger over for private virksomheder og ikke over for offentlige. Men hvordan forholder det sig så? Jo, det er jo ikke sådan, at det offentlige ikke tager hensyn. Man retter sig i et vist omfang efter disse henstillinger, men også kun i et vist omfang.

Undersøgelserne har vist, at der faktisk kun sker ændringer i godt og vel halvdelen af de sager, hvor Konkurrencerådet har rettet henvendelse til en offentlig myndighed, og i nogle af dem sker der først noget efter et meget, meget hårdt pres – eksempelvis i Helsingør-Helsingborg-sagen, hvor der skulle et meget stærkt politisk pres oven i henstillingen fra Konkurrencerådet til, før regeringen fandt det hensigtsmæssigt at rette sig efter henstillingen.

I Venstre affinder vi os ikke med, at de offentlige myndigheder efter smag og behag kan vælge at efterleve henstillinger, hvis de skader konkurrencen eller begrænser erhvervsfriheden. De skal på lige fod med private virksomheder kunne påbydes at efterleve Konkurrencerådets henstillinger, og det er derfor, vi sammen med Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet har fremsat dette forslag om at ligestille privat og offentlig erhvervsudøvelse på dette område.

Regeringen har tidligere afvist forslaget; men jeg vil gerne sige, at med de mange udtalelser om lige konkurrencevilkår, som regeringspartierne har været fremme med, ikke mindst i de seneste måneder, må jeg gå ud fra, at situationen nu er en anden. Jeg har en forventning om, at når ministeren for et øjeblik siden sagde, at

hun håber, vi får bred enighed om en ny konkurrencelov, har hun allerede disponeret efter de synspunkter, vi her har givet udtryk for, i forbindelse med det lovforslag, hun er ved at lægge sidste hånd på.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Der blev jo stillet et direkte spørgsmål til mig. Jeg tror, det var fru Kirsten Jacobsen, som spurgte: Vil det her nu indgå i lovforslaget, og hvad står der i det lovforslag? Jeg kan måske lidt frækt sige, at når man nu har ventet så længe, kan man vel også lige vente de sidste fjorten dage eller en måned. Jeg har sagt, at forslaget kommer inden jul.

Men jeg vil i hvert fald gerne svare så meget, at jeg siger, at naturligvis indgår temaet offentlig/privat i det lovforslag, og det gjorde det også i den betænkning, som lå til grund for overvejelserne. Jeg mener, det er vigtigt at få en ny konkurrencelov, men jeg mener også, det er vigtigt at få en god konkurrencelov. Det er en absolut vigtig lov for dansk erhvervsliv – også det offentlige – men i høj grad også for forbrugere og for samfundet. Derfor er det selvfølgelig ikke helt ligegyldigt, og jeg kan i hvert fald afvise enhver påstand om, at forslaget har været i syltekrukken.

Denne lovforberedelse har været temmelig grundig. Der er mange balancepunkter, der skal findes. Der er mange afvejninger, der er ønsket om en europæisering, og der er også et ønske om at tage højde for den erhvervsstruktur, vi har i Danmark. Nogle kan måske synes, det er meget nemt, men jeg synes ikke, det har været særlig nemt at lave de afvejninger, og det tror jeg i øvrigt er et synspunkt, regeringspartiernes ordførere deler – jeg kan se, at nogle nikker ivrigt.

Det er ikke helt nemt, men nu regner jeg bestemt med, at forslaget kommer inden jul, og lad os så gå til den med åbent sind og finde en god løsning. Det er det vigtigste, når det gælder den meget væsentlige lov om erhvervsvilkårene i Danmark.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 25: Forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber. (Arbejdende bestyrelsesformænd).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 8/10 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, blev forbudet mod arbejdende bestyrelsesformænd indført for få år siden som et værn mod en bestyrelsesformands uheldige og tvivlsomme dobbeltrolle.

Jeg vil godt inlede med at understrege, at forbudet mod den arbejdende bestyrelsesformand alene retter sig mod børsnoterede selskaber og statslige aktieselskaber. Det skyldes selvfølgelig, at der især her er store kapitalinteresser involveret, og fordi der typisk er en betydelig større afstand mellem aktionærene og selskabets ledelse og dermed en mindre løbende føling med selskabets ledelse.

Men under udvalgsbehandlingen forud for lovændringen i 1992 af bl.a. aktieselskabslovens § 51, stk. 3, blev det også klart tilkendegivet, at forbudet mod personsammenfald er rent personrelateret. Det blev samtidig tilkendegivet, at der ikke er noget i vejen for, at en advokat f.eks. er bestyrelsesformand i et børsnoteret selskab, selv om en anden advokat fra samme firma påtager sig sædvanlige advokatopgaver for det pågældende selskab.

Jeg mener ikke, der er grund til at udvide forbudsområdet til også at dække partnere eller medarbejdere i virksomheder, hvor bestyrelsesformanden har en nærmere erhvervsmæssig tilknytning. Det giver bestemmelsen et helt andet